

CENA lista: U pretplati
za godinu K 48.—
za polugodište K 24.—
mesečno K 12.—, me-
sečno K 4.—, u maloprodaji
16 hilj pojedini broj.
GLASI primaju se u
upravi lista trg Custoza 1

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 8. (D. u.) Službeno se javlja: Na talijanskoj fronti nikakvih ovelih bojeva. — U Albaniji navalni skupina, sastavljena iz kopnenih i pomorskih letala s bombama na talijansko uzletišta istočno od Valone. Silan požar i rasprostriranje dima svedoči za uspeh poduzeća. — Poglavica generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 8. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prestolonaslednika Rupprechta: S obe strane Lysa odbismo engleske delomične navale. Severno od Somme izveo je neprijatelj žestoke protunapadae pri našoj novoj crti s obe strane ceste Braye—Corvy; behu odbijene. Kroz noć na mahove oživela topnička delatnost i izvidnički bojevi. Zapadno od Montdidiera slomi se delomični napadaj Francuza. — Vojna skupina nemačkog prestolonaslednika: Izmedju Soissons i Reimsa ožive na čas paljbena borba. Manji okršaji pešadije na Aisni i severno od Reimsa. — Vojna skupina vojvode Albrechta: U Vogeziama uspešni aunci u neprijateljske crte kod Schratzmännele. — Poručnik je barun Borick izvevao svoju 20. zračnu pobeđu. — Ludendorff.

Rat.

Nemački i neprijateljski izveštaji ne javljaju ništa osobitoga. Na Aisnei i na Veslei kao što i severno od Reimsa došlo je do manjih bojeva. Kod Bazochesa proširili su si Amerikanci nešto malo mostobrana na severnom bregu Vesle. — Dopisni nam ured javlja kasno u noći, da je istočno i jugoistočno od Amiensa započela nova silna bitka. Englezi i Francuzi prešli su pod zapovedništvom generala Haigha na navalu. Nema sumnje, da su Nenci predviđjali ovu navalu, što proizlazi iz činjenice, da su pred nekoliko dana povukli svoje postojanke, što su bile izložene neprijatelju zapadno od reka, Avre i Ancre. Može se po tome uzeti, da engleska navala nije prenerazila neprijatelja, a preneraženje igra važnu ulogu u sadašnjim bojevima.

London, 8. (D. u.) Reuterov ured saopćuje: Maršal Haigh javlja, da su 4. britska i 1. francuska armija pod zapovedništvom Haighovim za svitanja prešle na širokoj fronti istočno i jugoistočno od Amiensa u navalu. Navala se razvija zadovoljivo.

Engleski izveštaj od 7. kolovoza popodne: Jutros poduzeta engleska protunavala preotela je jugozapadno od Moriancourta neprijatelju opet čitavo važno, nama jučer uzeto područje. Kod toga su Englezi zarobili nekoliko Nemača. Na obim stranama reke Clarence pomakli smo naše položaje nešto unapred te dopremili nekoliko zarobljenika.

Engleski izveštaj od 7. kolovoza na večer: Na obim stranama ceste Bray-Corbie suzbili smo u jutro i popodne daljnje neprijateljske navale. Napredovanje naših ophodnja istočno od Robecqa nastavilo se. Naše smo linije unapredovali izmedju reka Lave i Clarence na fronti od nekih 5 milja i u dubini od 1000 yarda.

Francuski izveštaj od 7. kolovoza popodne: U predelu Montdidiera napredovali su Francuzi, nešto južno od Fremicourta i jugoistočno od Meunil-St. Georgea. Na Vesle suzbili su Francuzi sinoć nemački izvidnički pokušaj proti dvorcu La Grange te su se ustalili na željezničkoj stanici Ciry-Salsogne. Kod toga su zarobili 100 momaka. U Champagne suzbili smo jutros rano južno od Auberivea mesne navale neprijatelja, uperene na francuske položaje.

Francuski izveštaj od 7. kolovoza na večer: Izmedju Oise i Aisne kušao je neprijatelj po žestokom topničkom boju dva napadaja kod Vaillya Tracy-le-Vala. Bio je suzbijen. Istočno od Braisne prekoračile su neke naše bojne sile u zajednici s američkim četama reku Vesle te su se ustalile na severnom bregu reke, gde su se držale unatoč dviju žestokim nemačkim protunavalama. Severno od Reimsa pomaknuso naše položaje sred željezničkih pruga u smeru na Rethel i na Laon za kakvih 400 metara unapred.

Talijanski izveštaj od 7. kolovoza: Na celoj fronti navadna obostrana topovska delatnost. Naše baterije pucale koncentrički na kolone neprijateljskih vozova i četa iza fronte. Na asijskom zara-

vanku izmedju Astika i Brente poduzeše naše partule uspele, smetajuće nasrtaje proti neprijateljskim prednjim linijama te su zadale neprijatelju gubitaka. Dopremismo nekoliko zarobljenika. U zračnim smo bojevima oborili 6 neprijateljskih aparata. — Albanija: Na Semeniju otkrila je naša konjica na izvidanju neprijateljsku kolonu, koju je žustro napala te raspršila. Neprijatelj je pustio na bojištu mnogo lešina, a u našim rukama 72 zarobljenika i 5 mitraljeza.

Izveštaj istočne armije od 6. kolovoza: Zapadno od Vardara pucalo je neprijateljsko topništvo žestoko na naše položaje kod Skra di Legen. U Albaniji suzbili smo bugarska odelenja, što su kušala kod Crunisa prodreti u naše linije. U našim je rukama ostalo zarobljenika.

Amerikanski izveštaj od 7. kolovoza na večer: Istočno od Bazochesa prekoračile su naše čete Vesle te su se ustalile na cesti Reims-Soissons. Neprijateljske protunavale skršile se u našoj vatri.

* Povreda medjunarodnog prava sa strane Talijana. Iz Beča 8. kolovoza: Ratno ministarstvo, mornarička sekcija, saopćuje službeno: Dne 6. o. m. pre podne beše bolnički brod, „Baron Gall“, koji je krstarilo izvan dračke luke, napadnut letalačkim bombama. Od 16 izbačenih bomba udarilo ih je 13 u neposrednoj blizini bolničkog broda, a da ne beše pogodjeni. Istoga dana, posle podne beše napadnut za vreme vožnje od Drača prema severu, s poprečno 1000 bolesnika na brodu, na visini Dulcina, po nekoj neprijateljskoj podmornici, koja je na nj lancirala 3 torpeda. Jedan je torpedo pogodio brod, a da nije eksplodirao, ostali su prošli mimo. Ratno ministarstvo, mornarička sekcija, poduzela je shodne korake, da podigne protest proti toj nečuvenoj povredi narodnih prava.

* Grof Toggenburg, nemački nacionalci i dr. Tavčar. Česky Dennik, što no izlazi u Plzinju saopćuje, da je uzrok svojedobnog odstupa prijašnjeg ministra unutrašnjih posala grofa Toggenburga bio taj, što je nemačko nacionalna stranka zahtevala od njega da svrgne ljubljanskog načelnika dr. Tavčara. Grof Toggenburg medjutim ne htede udovoljiti toj želji obzirom na imunitet i autonomiju. Dr. Seidler nasuprot, izjavio se, vele, pripravnim ispuniti tu želju. Iz konflikta, koji iz toga nastade, morade grof Toggenburg povući konsekvencije.

* Položaj praškog namesnika uzdrman. „Pondelnik“ list českih socialista javlja, da će doskora namesnik u Češkoj grof Max Coudenhove i redarstveni predsednik dr. Kuntz ostaviti svoja mesta. Kako javljaju ostale češke novine, čini se da vest odgovara istini samo u koliko se tiče redarstvenog predsednika Kuntza. Na njegove mesto imao bi doći neki novi, koji se osobito odlikovao povodom potlačenja radnika u nekom mestu u pokrajini.

* Bugarske bolesti. Jučer smo iz pera češkog slaviste Adolfa Černog izneli, kakvu fazu ima da prodje bugarska bolest. Gnijlež na smrđljivoj rani treba da sazre, pa da onda provali i očisti ranu. Deo se tog čišćenja već provadja. Onima koji su kroz godine varali i iskorišćili ali bugarski narod, svanuo je dan. — Bugarska agentura javlja: Usled osude načelnika Radeva i krize u liberalnoj koaliciji sastalo se jučer (dne 6. o. m.), općinsko veće, da raspiše nove izbore. Prijašnji bugarski poslanik u Bukareštu, Kolinkov (demokrata) beše izabran načelnikom.

* Časoviti boravak nemačkog moskovskog poslanika u Berlinu. Iz Berlina se javlja 8. kolovoza: Casoviti poziv dr. pl. Helffericha u Berlin beše, prema „Lokalanzeigeru“ diktovano željom, da se primi potanji izveštaj o položaju u Velikoj Rusiji, budući da je za sada brzojavno izveščivanje izmedju Berlina i Moskve uz sadašnje okolnosti silno otešćano. Dr. Helfferich imao bi se iza izvršenja zatatka opet povratiti na svoje mesto.

* Lloyd George ulova Srbima odvažnosti. C. kr. dopisni ured javlja: Haag 6. kolovoza: Holland New Bureau javlja iz Londona da je Lloyd George isto tako kao i na britski narod, upravio brzojavima Srbije, u kojem ili silno sokoli da izdrže do dana oslobodjenja.

* Odlikovani francuski generali. Havasov ured donosi iz Pariza 7. kolovoza: Ministarsko je veće podelilo generalu Fochu čast maršala Francuske, a generalu Petainu vojničku kolajnu.

* Take Jonescu u Parizu. Bivši rumunjski ministar Take Jonescu imao je razgovor s predsednikom francuske republike Poincareom, izvanjskim

ministrom Pichonom i ministrom predsednikom Clemenceauom. U Londonu će razgovarati s Lloyd Georgeom i Balfourom. Tim se razgovorima pripisuje veliko značenje.

* Svršetak rata u proleće 1919. Sve glasine, što se šire za mir, kao da bi htele dokazati, da se rat nalazi u poslednjoj svojoj fazi. Tako veli francuski list „Humanite“, da ima francuski narod pravo doznati, na čemu osniva vlada svoje jamstvo, da će proleće 1919. donesti odlučan preokret. Bila bi velika pogreška, kad bi se takve nade podale samo da se potlači nezadovoljstvo radi poziva osamnajst-godišnjih.

* Optužba rumunjskih ministara. Glede nastupa optuženih ministara povodom izručenja optužnice, javlja se, da je samo bivši ministar-predsednik primio optužnicu i primitak potvrdio redarstvenom činovniku. Svi su se ostali ministri zatajili. Optužnica im se priljepila na vrata njihovih stanova. Ministrima, koji se nalaze u inozemstvu saopćuje se optužnica u službenom listu.

* Susteršič — mirovni posrednik. O slovenskim odnošajima dobro informovan list, zagrebačke „Novine“, javlja da je na mesto odsutnog Susteršiča agitovao za Susteršičevu stranku u katoličkom tiskovnom društvu u Ljubljani dr. Lampe. Dr. Lampe vodi sada akcije dra. Susteršiča, dok ovaj sada posreduje u Švicarskoj za mir. Da ne posreduje za četvorni sporazum a nitli u ime jugoslavenskog naroda, razume se samo po sebi.

* U Hrvatskoj ostaje pri starom. Službene „Narodne Novine“ javljaju, da su sve glasine o tobožnjem uzdrmanom položaju bana Mihaloviča bezrazložne, te se osnivaju samo na kombinacijama neinformovanih.

* Politički praznici. Kako se javlja iz Beča, otišla je većina ministara na praznike. Buduće ministarsko veće obdržavaće se tekar 17. kolovoza na carev rodjendan.

* Poljački brigadir Haller u Parizu. „Neue Zürcher Zeitung“ javlja: Zapovednik poljačke legije, što se nekada borila na strani središnjih vlasti protiv carističke Rusije, general Josip Haller, stigao je u Pariz. Skoro za mirom s Ukrajinom, u kojem se središnje vlasti odstupile Ukrajinu područje Cholma, 15. veljače t. g. prekoračio je Haller na čelu svojih četa frontu, te se sedinio u Ukrajini s poljačkim generalom Onskijem, koji mu je povratio zapovedništvo drugog poljačkog vojnog zbora. Posle bitke kod Kanjova, gde su brojčano premoćne nemačke čete po četverodnevnom boju porazile velik deo poljačkog zbora, uspelo je Halleru, te se povukao s jednim delom svojih četa. Preko Moskve stigao je do Murmana, gde imade sada na okupu nek liko hiljada poljačkih vojnika. General je Haller nastavio svoj put u Pariz, gde se stavio na raspolaganje poljačkom narodnom veću, da provede, kako javlja „Agence Polonaise Centrale“ jedinstvenost sviju poljačkih bojnih sila. Brigadir Haller bio je imenovan članom narodnog poljačkog veća, koje imade, kako je poznato, kod sviju alijskih vladā priznane zastupnike.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Intervencija Japana. — Novo vlade u Sibiriji. — Strah boljševika. — Rat za Rusiju. — Češko-slovački zborevi. — Finska u ognju rata. — Jugoslavenski dobrovoljni sedinjci u Englezima. — Crveni teror. — Trocki u kukavičuku sovjetskih članova. — Masaryk u Rusiji. — Vođja protu čeho-slovačkih četa — austrijski narednik.

Nekom suradniku „Petit Journala“ izjavio je kitajski poslanik u Parizu o nameravanoj intervenciji saveznika u Sibiriji: Naša je vojnička intervencija već gotova stvar; provadja se u sporazumu s Japanom. Naše bojne sile suradjuvace u najužem kontaktu s Japanom. Jakost ekspedicionog zbora i momentat početak akcije odredit će generalni štabovi u Pekingu i u Tokiju. Za nas je od najveće važnosti, da stanemo na put nemačkoj pogibelji na skrajnom istoku. Bržljivo pripazimo na sve njegove izjave, napore i spletke Nemaca u unutrašnjosti naše zemlje. Čim smo prekinuli odnošaje s Nemačkom i Austro-Ugarskom, počeli smo raditi u posvemašnjem sporazumu s Uruženim državama. Neprijateljske finace zavode i trgovacke kuće stavili smo pod zapor te poverili Francuzi generalno nadzorstvo ovih instituta. Nemački bankiri, a pre svega oni, koji su poduzetni i odvažni, staraju se, kako bi nastavili nemačku partiju. Pomoću sredstva, što im stoje na raspolaganje, nasioje, kako bi pridobili puk za svoju stvar te se obraćaju na častoljubive stranačke ličnosti, e bi oborili republikanski režim, koj smo odabrali. U našim merama moramo medjutim ići još dalje. Pre svega je potrebno, da razoružamo nemačke i austrijske zarobljeničke kontingente, što se u istočnom Sibiru bore

za nemačku stvar. Kod ovih operacija sudjelovat ćemo u dogovoru s Japancima, Udruženim državama i ostalim saveznicima. Nije suviše istaći, da kitajska vlada nema namera, uplićati se u unutarnje poslove Sibirije i Rusije. U tom smo se pogledu posve prikljubili stanovištu Udruženih država, s kojima smo se sporazumeli o glavnim potezima akcije, kojih se moraju držati svi narodi u tom užasnom sporu. Nemačka nam poriče ovo pravo. Radi toga moramo ga braniti. Naša će obrana biti istovjetna s oslobođenjem nacija.

„Neue Zürcher Zeitung“ javlja iz Charbina od 1. kolovoza: U Sibiriji postoje uporedo tri vlade; naime jedna u Omsku, jedna u Vladivostoku i ona generala Horvata. Čeho-Slovaci, koji su gospodari donje Volge, potpomažu sabiranje ostataka ruske vojske, koja se još nedavno borila pod zapovjedništvom generala Aleksejeva. Polag vesti, koja je jučer stigla kod Čeha u Vladivostoku, stvorila se u Saratovu navodno nova vlada, koja se sastoji od Rodzičanki, Aksentijeva i Miljukova. General Horvat etablirao se u Borolokovu. Brojna društva Transbaikala traže od konzula saveznika, neka priznaju Horvatu vladu. Odnosaji Horvata k Česima poboljšali su se. U sporazumu s kitajskom je vladom dozvolio Horvat Čeho-Slovacima prolaz od Vladivostoka u Mandžursku. Česi nameravaju pridoći u pomoć Semenovu, koji se povlači pred 12.000 mađarskih konjanika.

Novi pacifistički ruski list „Mir“ donosi na uvodnom mestu medju ostalim sledeće: Iscrpljeni trogodišnjim, uzaludnim ratom, nismo u stanju, da delujemo na svetu odlučnost nastavljajući rata, svijui onih filozofskih Wilsona, gvozdenih Hindenburga, tvrdoglavih Lloyd Georgea i hysteričkih Clemenceaua. Ali braniti se smemo od rata, u koji bi nas hteli zavući. Opet stojimo na ponoru za tuđje, prekomorske interese. Nije teško predviđati, kakve će posledice imati taj rat za gladnu, bednu, raskomadanu Rusiju a u ožigled ovih perspektiva moramo još odlučnije da kažemo: Ruske su ruke već dovoljno išle po kestenj u žeravicu za tuđje svrhe i prosvetljene saveznike, sada su ruke opaljene, a duša je žedna mira i pokoja. „Pravda“ donosi članak, u kojem prosvetljuje protiv intervencije saveznika i njihovih kapitalističko-imperijalističkih interesa. List se opširno bavi s pogibeljima, što prete Rusiji od japanske i američanske intervencije u Sibiriji. Usled goleme razdalje nije opasnost tako velika, ali postoji pogibelj, da će nemačka fronta ići u susret fronti sporazuma. Samo nerado će se nemački aneksionisti sklonuti na to, jer nova će fronta tražiti veliku vojsku. Ali po svoj prilici im neće preostati nikakav drugi izlaz. Sovjetska vlada neće prihvatiti nemačku pomoć. Nemci morat će se preko lešine sovjetske republike pomoći sam sebi. Za sovjetsku je republiku otvorena samo jedna mogućnost: brzi i odlučni nastup protiv Čeho-Slovacima, dok su još stabi te im još nije stigla japansko-američanska pomoć.

Lavovska „Gazeta Poranna“ na temelju ruskih informacija saopćuje: Ratno umešavanje Japana na ruskom zemljištu s velikim silama jeste sigurnim znakom da Engleska (ova naravno na evropskom zemljištu) ne će dugo kolisati, te će iskrcati na murmansku obalu i u Arhangelsk veće bojne sile. Finski listovi, koji imaju interes na tom, što se na severu čini, odgonetaju broj engleske vojske (zajedno s francuskim mornarima) na 30.000 muševa. Za prvi cilj njihov proglašuje se uspostavljenje sveze i sedinjenje s češko-slovačkim zborovima u prostoru severno i severoistočno od Moskve, jer to znači istodobno suvislost s Uralom i Sibirijom. Napredovanje Engleza, Francuza, Srba i Talijana (?) od Aleksandrovska (na murmanskoj obali) prema jugu preko Kema i Soroka na Petrograd, zaposednuće Arhangelska, Onega i ostalih obalnih gradova na Belom moru, proglašenje severne republike i republike Vologdske pod protektoratom mnogosporazuma — to sve menja situaciju na dalekom severu.

Pošto nemačka vojska i nemački upliv dopiru danas na sever sve do Finske, biće ovde važno pozorište rata. Finska je u teškom položaju. Ima li se braniti protiv Rusima ili protiv Svedima? Ima li pristati uz Nemce ili četvorni sporazum? Hoće li ostaviti vladu beloj gardi i ostati monarhistička ili se baciti u naručaj republikanizma? Crvenih se garda boju, a uza sve to, da su većim delom socijalističke.

Danas obećavaju Finskoj severoistočnu Kareliju, t. j. pristav na oćeanu, koji se ne smrzava, vabe je i istodobno joj prete, jer engleska vojska napreduje prema Keniu, Sorocku, Paradoxskojem i Povjenecu. Zar može Finska ostati neutralna, kad najbliže sussedstvo zahteva ratni oćanj?

Engleska, koja zajedno s Japonom i Amerikom podupire unutrašnji prevrat u Rusiji i potkopava gospodstvo boljševika, koji su sklopili mir u Brestu, baca danas plamticu zublju rata u Finsku.

Lugano, 3. kolovoza. Kako saznaju „Dresdener N. Nachrichten“ iz Lugana sedinili su se jugoslavenski dobrovoljci iz uzmarka iz Odesa i pustošnog lutanja po Rusiji s Englezima i Amerikanima, koji su se u Rusiji iskrcali.

Beč, 5. kolovoza. „N. W. Tagblatt“ javlja iz Berlina: Kako se „Tagblatt“ brzojavlja iz Haaga, saopćio je engleski generalni poštanski majstor, da su prema naredbi ruske vlade obustavljeni brzojavi izmedju Engleske i Rusije. Ta se vest donosi u savez, s crvenim terorom, koji je naveo Trocki i Lenin.

Moskva, 5. (D. U.) Kako se službeno javlja, zaposednoše Englezi Arhangelsk. Ratni ministar Trocki priopćuje povodom toga zapoved u kojoj se veli: Okolnosti, uz koje beše ispražnjen Arhangelsk, dokazuju, kako pojedini zastupnici sovetove vlasti nemaju uvek vlastitosti, bez kojih ne smeju ljudi za vršenje funkcija na onome mestu kao što su energija i hrabrost. Opet se potvrdilo, da su sovetovi zastupnici pripravljeni pri prvom približavanju opasnosti, požuriti se i poćeci odatle, misleći, da je spas njihova vlastita života njihova najvažnija zadaća. Ti sovetovi članovi nemaju ništa zajedničkoga s revolucijom. Svaki zastupnik sovetove vlasti, koji ostavi svoje mesto, a da ne učini u obranu sve što je u njegovim silama, jesté zločinac, kojeg se ima kazniti smrću. Zapovedam, da se odmah uapse svi oni sovetovi članovi u mestu Arhangelsku, koji se smatraju prema pouzdanom materijalu dezerterima, te se kao takvi imaju predati revolucijonarnom sudištu.

Moskva, 6. (D. U.) Prema nekoj vesti „Izvestija“ stigao je profesor Masarik na putu u Samaru u Vladivostok.

Bern, 7. kolovoza. Neki ovdješnji češki socijalistički list izjavlja, da na čelu austro-ugarskih i nemačkih ratnih zarobljenika koji se bore protiv Čeho-Slovacima stoji neki austrijski narednik (feldwebel) koji je imao u mirno vreme vodeću ulogu u socijaldemokratskom pokretu. On se, kao uvereni pristasa boljševika postavio u čelo trlju pukovnija, koje su sastavljene bile iz austro-ugarskih i nemačkih ratnih zarobljenika. („Grazer Tagblatt“.)

Još o mađarskoj deci u Opatiji.

U našem broju od ponedeljka 5. kolovoza 1918. doneli smo pismo „Istarskom siročetu, koje se nalazi u Hrvatskoj“, u kojem su se nalazile reći: „Ako su pak naši ljudi doprineli, da su se ova mađarska deca ne iz nužde, već iz objesti k nam dokoćeperili, nek im to bude na najveću sramotu i prezir“. Jamačno nisu našem dopisniku bile poznate približe okolnosti tok seljenja mađarske dece na našu obalu te je poradi toga potrebno, da se objasni stvar. Opatijski kotar pripada danas k najbednijim krajevima Istre. Već u drugoj ratnoj godini znalo se u tom predelu, što je rat i što je glad. Ljudi bejahu već onda poćitave mesece bez kruha i bez brašna. Ova se beda sve više širila i većala a danas vladaju u kotaru neopisive prehrambene prilike. Uopće se u tom ratu zaboravljalo u Beču, da je Istra austrijska krunovina i da i njezino pućanstvo imade pravo na život i opstanak. Shvatljivo je prema tome, da u Opatiji nije bilo ni sredstava ni raspoloženja za primanje gostiju a upravo ironija sudbine je htela, da su si Mađžari odabrali baš Opatiju svojoj deci za letovanje. Dok se opatijska deca morala seliti u Hrvatsku, da izbegne gladu, dotle dolazila je iz bogatih mađžarskih krajeva mladež na promenu zraka i na zabavu na obalu našeg Jadrana. Naši politički vođje nisu mogli sprećiti ovu akciju, ali su za to učinili sve, što je bilo u njihovim silama, da se donekle izjednaće prehrambene prilike izmedju mađžarskih gostiju i domaćeg pućanstva. Jer to će svatko shvaćati, da je isključeno, e bi gladno pućanstvo moglo mirno gledati, kako se pridoćlice, što traže zabavu i oporavak, goste, a da samo mora tvoriti nedobrovoljno općinstvo kod gozba. Ovaj psihologički momenat vred: u istoj meri za Opatiju i za Beč, uopće za sve narode sveta, koji znadu, da gladan ćovek rado zaboravlja forme ćetivosti. Politićko društvo i kotarska organizacija zauzeli su u tom pogledu jedno ispravno stanovište te su u dogovoru sa zastupnikom dr. M. Laginja, da bude za ćeli politićki kotar poćupno osigurana i kot. aprovizaciji dostavljena sva propisana hrana i to od 15. VI. do 30. XI. 1918. K tomu da se imade našoj školskoj deci u općinama Volosko, Veprinac i Lovran dodeliti posebice onaj odgovarajući kvantum živeća, koji će primiti mađžarska deca. Razdõtoba našoj je deci imala biti pridržana našim ljudima. Ovaj je zahtev podupirala mesna politićka oblast, te su predstavnici akcionog odbora prihvatili ga. Osobno je na jednoj sednici bio prisutan e. k. namesnik u Trstu, koji je izjavio poć nalogu Njegovog Velićanstva, da će biti najjein zahtevu potpuno udovoljeno. Medjutim odredio se bio odmah znoš od 100.000 kruna, da se iz istog kupi živeća za siromašnu školsku decu u općinama Volosko, Veprinac i Lovran, što se je i dogodilo. Kako se javilo iz urednog izvora šalje se iz Budimpešte dnevno i vagun živeća: brašna žutog, belog, krumpira, žita i kukuruze u svrhu prehrane ovog kotara. Sva ova hrana išćezava na putu Budimpešta—Beč—Matulje. Ovaj kotar ne prima hrane ni za stanovništvo ni za školsku decu. Došla su prekjućer dva vagona živeća, t. j. 1 vagun žutog brašna — manjkako je dvanaest vreća — te 1 vagun tulca, ali bez kukuruze. Postupak

naših ljudi, koji su bili kod tih sednica, odobrila je mesna politićka organizacija u Voloskom-Opatiji. Niko od naših nije ništa poduzeo, ćime bi bio onu akciju bilo kako podupirao. Naši su vođje prema tome i tom prilikom učinili sve, da pomognu stradajućem pućanstvu i da mu dobave ono, što u teško doba najviše trebaju — hrane. Kod primanja mađžarske dece nisu naši ljudi bili prisutni. Radi toga otpada onaj „ako“ u gore navedenoj rećenici našeg dopisnika. Ućinilo se sve, što je bilo u našim silama, da se koristi narodu i da se spasi decu a uvereni smo, da će naši ljudi, odlučno kao do sad, ić tim putem dalje. Jer nije pravedno, ni se može podneti, da vlastiti ljudi stradavaju, dok se tuđinci u njihovoj općin ćogoste. To će uvideti valjada i oni krugovi, što nam šalju vagun tulca mesto kukuruze. Ili će prestati ovo nestajanje vagona za naš kotar, ili će nestati tuđje dece u Opatiji.

Domaće vesti.

Poštanski omoti za ratne zarobljenike u Rusiji. Od sada unapred mogu se poćti omoti za austro-ugarske ratne zarobljenike u Rusiji šaljati preko Nemaćke i to na pogibao pošiljatelja. Pri tom se općinstvo upozorava, da se ne može računati stalnošću; da će omoti stignuti na opredeljeno mesto i to obzirom na nesigurnost poćt. saobraćenja u Rusiji te s razloga što zarobljenici ćesto menjaju svoje prebivalište.

Novo izašle knjige Humoristićne knjićnice. Lav N. Tolstoj. Tri smrti ćim ljudi žive; Arhadij Everćenko: Bez obraznici i druge humoreske, mogu se doćbiti u podružnici Jos. Krmpotić, Pula, ul. Franja Ferdinanda br. 3.

Dnevne vesti.

Povićenje cena kruha i brašna u Austriji. Kako je već javljeno sprema se austrijska vlada, da povići cene kruhu i brašnu. Veli se, da će povišica biti znatna, navodno 80 posto, „Arbeiter Zeitung“ veli, da je narod izgladnjen i da će biti sretan, da kruha dobije, ali ustaje protiv tolike povišice cena. Naglašuje, da će radništvo nato biti prisiljeno, da posvuda traži povićenje plaća. Iznešena bi povišica cena hila opravdana, da se pokrije deficit ratnog ureda za razdõtobu žita, ali je nepravedno, da od toga doprinosa budu poćšedjeni samo agrarci, koji će doćbiti više cene za svoje produkte. „N. Fr. Presse“ takodjer odvraća od tog povićenja i istiće, kako engleska vlada iz svojih sredstava naplaćuje razliku izmedju visokih cena, uz koje kupuje žito od producenata, i cene, uz koje daje kruh pućanstvu.

Ustreljen na krovu svoje kuće. „Venkov“ donosi ovaj slućaj kao posledicu „revnog vrćenja dućnosti“. Putujućima, koji su dolazili vlakom u Kijov (u južnoj Moravskoj) pružio se pogled na zalostan prizor. Na krovu kućice kod postaje radio je vojnik, koji je umetao nove crepove. Najedamput doćao je do kućice orućnik te je razljućeno nešto naredjivao vojniku. No taj je radio svoj posao dalje. U tom plane pućka, vojnik sobom trgne i grćevito se uhvati za lestve. Kako pripovedaju putnici, koji stupiše u Kijovu iz vlaka, beše vojnik smrtno ranjen kuglom, koja mu prodje kroz bedra i ledja. Bio je na dopustu, te si ga produžio za nekoliko dana.

Mali oćlasićnik

Kupila bi se kuća, po mogućnosti sa vrtom ili jedna trgovina. Može biti i izvan Pule. Ponude na upravu lista.

Rabljeno pokućstvo kupuje i prodaje tvrtka Filip Barbaćić Sićanska ulica.

Prodaje se živaći stroj Ulica Nascinguera br. 2/I.

Pećatni vosak dobiva se kod tvrdke Papirnica J. KRMPOTIĆ - Pula.

Razredna lutrija.

Vućenje 3. razreda 10. razredne lutrije biti će 13. i 14. o. m. Vlasnici srećaka 2. razreda mogu dignuti srećke 3. razreda jošće danas 9. o. m. L to od 3—12 sati u podružnici i od 3—7 pp. u centrali tvrtke JOS. KRMPOTIĆ. Tko ne bi srećke do danas na večer podignuo, gubi pravo na daljnje igranje.

Sjetite se naše požrtvovne „Družbe sv. Ćirila i Metoda“.

U listu: U preplati ćava god. K 48—, polugodiće K 24—, mesećno K 12—, mesećno K 4—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. LAŠI primaju se u svaki lista trg Ćustoza 1

godina IV.

BATNI

Aus

Beć, 9. (D. U.) Poćt. fronta poćtuga ćte Comuni osobitu ćatnost popustila. a.

Berlin, 9. (D. U.) ana službeno javlja ćupina prestolonasćer i Avre živahna ć Yperna i južno od ćoj vatri neprijateljs ća Ancre i na Avre ćijaćni silama. Poga ćlio je sa svojim oććke i pešaćke polo ćsmo neprijatelja Av ćmedju Somme i Av ćaj neprijateljski juri ćarbonieres—Caix— ćno gubitaka na zara ćbljenicima, koje sm ćngleze s engleskim ćvima kao što i Fran ćmo 30 neprijateljsk ćardt polućio svoju ćvoju 45., 46. i 47., ćvoju 33., 34. i 35. ćtporučnik Billik sv ćvoju 23., 24. i 25. ć raćnu pobeću. — ćlim stranama Brai ćstoćno od Souaina.

Berlin, 9. (D. U.) ćmedju Somme i Av ćavale.

Bitka kod Amle ć. kolovoza: U donje ć Bonar Law, da je ra ćfrancuska ofenziva na ć od Mõrlancourta do M ćnastavio je ministar, ć svoje ćiljeve. U to ćććpova i mnogo hilja ćpredovanja iznosi pro ćslućaju dapaće i 7 mil ććenog podućja oćevi ć

Talijanski izveć ć od Col del Rosso po ćnadnim napadajem ne ććg te je dopremila ćstrojnu pućku. U noć ćje opet neprijatelj, ć napadne na naš polo ććanje našeg topnićtv ćnaše pešadije osućje ć u dolini Aree i u ku ćbaterije kolone neprij ćsredišta neprijateljsk ć

Talijanski I

Aeroplani u velikim vlićnam ćati nad Bećom u jedanaćst ćrućie. —

Beć, 9. Dopisni ć već dugo vremena izg ćzbićioh. Neprijateljski ć sle brojnih navala, što ćnaših saveznika i naš ćnikavć ćšnja, da se i ćakvoga. Već pred jed ććeno pućanstvu objava ćse ima ućiniti za vlasti ćvale. Ma da se ove opom ćbiljno, dokazao je dana ćda se obnove i da ih ćdanašnje letalo do takv ćobrambena orućja na ćzepelinovci, što su tak ćmogli su uspećno napa ćsredstvima zašććen, ka ćnovi ćama. Tim lakše ć koji se uspinju do uz ćrazabrati jedva s ćjurbi ćnosti aviatćarskih stra ćposetioće mogli ustanov ćdelomićno radi parnog ć